

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο «Ο περί Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Μιχάλης Γιωργάλλας

Χρίστος Ορφανίδης

Ονούφριος Κουλλά

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Δημήτρης Δημητρίου

Ηλίας Μυριάνθους

Γιαννάκης Γαβριήλ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 19 Ιανουαρίου, στις 23 Φεβρουαρίου και στις 9 και 30 Μαρτίου 2021. Στο πλαίσιο της εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Γεωργίας του ίδιου υπουργείου, των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων και Βιοκτόνων, του Κυπριακού Συνδέσμου Φυτοπροστασίας (ΚΥΣΥΦ), του Συμβουλίου Γεωπόνων, της Παγκύπριας Ένωσης Γεωπόνων, του Οικοαγροτικού και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, «Παναγροτικός Σύνδεσμος», «Νέα Αγροτική Κίνηση» και «Ευρωπαϊκός». Το Γραφείο της Επιτροπής Περιβάλλοντος, το ΚΕΒΕ, η ΠΟΒΕΚ, ο Σύνδεσμος Ανθοπωλών και Φυταγορών και ο Σύνδεσμος Φυτωριούχων, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου παρευρέθηκε επίσης και το μέλος της επιτροπής βουλευτής κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί

Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Νόμου, ώστε να επιτευχθεί αποτελεσματικότερη εφαρμογή της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΚ) 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21^{ης} Οκτωβρίου 2009 σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των Οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου» με την αύξηση του ύψους των προβλεπόμενων ποινών και διοικητικών προστίμων σε περίπτωση διαπιστωθείσας παράβασης των διατάξεων του εν λόγω νομοθετικού πλαισίου, καθώς και τη δημοσιοποίηση των ονομάτων των προσώπων που έχουν διαπράξει τις σχετικές παραβάσεις.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο όπως αυτό έχει αρχικά κατατεθεί προτείνονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Η παροχή εξουσίας στους επιθεωρητές, στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων τους, να απαγορεύουν τη συγκομιδή γεωργικής παραγωγής με σκοπό τη διάθεσή της στην αγορά για όσο χρονικό διάστημα κρίνουν απαραίτητο.
2. Η παροχή εξουσίας στο Συμβούλιο Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων και Βιοκτόνων, ως την αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του σχετικού νομοθετικού πλαισίου, σε περίπτωση διαπιστωθείσας παράβασης να απαγορεύει τη συγκομιδή γεωργικής παραγωγής με σκοπό τη διάθεσή της στην αγορά για όσο χρονικό διάστημα το συμβούλιο κρίνει απαραίτητο ή/και να διατάξει την καταστροφή της γεωργικής παραγωγής και το κόστος που προκύπτει από την καταστροφή αυτή να καταβάλλεται από το πρόσωπο που διαπράττει τη παράβαση.
3. Η αύξηση του ύψους του μέγιστου διοικητικού προστίμου το οποίο η αρμόδια αρχή έχει την εξουσία να επιβάλλει σε περίπτωση διαπιστωθείσας παράβασης του σχετικού νομοθετικού πλαισίου από δύο χιλιάδες σε δέκα χιλιάδες ευρώ.
4. Η παροχή εξουσίας στην αρμόδια αρχή να δημοσιοποιεί την απόφασή της για την

επιβολή διοικητικού προστίμου ή κύρωσης, δημοσιοποιώντας το επιβληθέν πρόστιμο ή κύρωση, το είδος και τη φύση της παράβασης για την οποία επιβλήθηκε, καθώς και το ονοματεπώνυμο του προσώπου στο οποίο επιβλήθηκε.

5. Η αύξηση από είκοσι σε σαράντα χιλιάδες ευρώ της μέγιστης προβλεπόμενης χρηματικής ποινής για αδίκημα που διαπράττεται κατά παράβαση των διατάξεων του υπό αναφορά νομοθετικού πλαισίου.
6. Η παροχή δυνατότητας στο δικαστήριο που εκδικάζει υπόθεση διάπραξης ποινικού αδικήματος, επιπροσθέτως οποιασδήποτε άλλης επιβληθείσας ποινής ή κύρωσης, να διατάξει την καταστροφή φυτοπροστατευτικών προϊόντων και την καταβολή οποιουδήποτε κόστους προκύπτει από το καταδικασθέν πρόσωπο.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου ο εκπρόσωπος του Τμήματος Γεωργίας διευκρίνισε ότι το τμήμα αυτό έχει αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, να ελέγχει τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στα γεωργικά προϊόντα πριν αυτά κυκλοφορήσουν στην αγορά και επισήμανε ότι από τα αποτελέσματα των διενεργούμενων από τους επιθεωρητές του τμήματος ελέγχων διαπιστώνεται αύξηση των περιπτώσεων παράνομης χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων, κυρίως λόγω του αυξημένου εύρους των δραστικών ουσιών που δύναται να εντοπιστούν από τους σχετικούς ελέγχους. Ως εκ τούτου, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις επιδιώκεται η επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων, ώστε να αντιμετωπισθεί η έξαρση του φαινομένου της παράνομης χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων, καθώς και άλλων παραβάσεων της υπό τροποποίηση νομοθεσίας αναφορικά με τη διακίνηση και διάθεση των εν λόγω προϊόντων.

Ο εκπρόσωπος των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων και επισήμανε ότι οι Υγειονομικές Υπηρεσίες, σε ό,τι αφορά τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων, έχουν

την αρμοδιότητα να ελέγχουν τα υπολείμματα από την εν λόγω χρήση σε γεωργικά προϊόντα που διατίθενται στην αγορά και εφαρμόζουν πρωτόκολλο συνεργασίας με το Τμήμα Γεωργίας σε σχέση με τους διεξαγόμενους ελέγχους. Περαιτέρω, ενημέρωσε την επιτροπή ότι οι Υγειονομικές Υπηρεσίες στο παρόν στάδιο επεξεργάζονται ρυθμίσεις αντίστοιχες με τις προτεινόμενες, προκειμένου αυτές να ενσωματωθούν στο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τους διεξαγόμενους από τις εν λόγω υπηρεσίες ελέγχους.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, «Παναγροτικός Σύνδεσμος», «Νέα Αγροτική Κίνηση» και «Ευρωπαϊκός» συμφώνησαν με την προτεινόμενη δημοσιοποίηση των στοιχείων των προσώπων στα οποία έχει επιβληθεί διοικητικό πρόστιμο ή κύρωση, ωστόσο εξέφρασαν επιφυλάξεις σε ό,τι αφορά την προτεινόμενη αύξηση των προβλεπόμενων ποινών, καθώς, όπως υποστήριξαν, ενδέχεται να θυματοποιούνται παραγωγοί οι οποίοι εν αγνοία τους προβαίνουν σε παράνομη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Συναφώς, εξέφρασαν την άποψη ότι η εκτελεστική εξουσία πρέπει να επικεντρωθεί στην αύξηση των ποινών για αδικήματα που διαπράττονται από προμηθευτές που διαθέτουν και διακινούν παράνομα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, που προέρχονται κυρίως από τις κατεχόμενες περιοχές.

Ο εκπρόσωπος του Οικοαγροτικού συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και περαιτέρω υπέδειξε την ανάγκη όπως, επιπροσθέτως των προτεινόμενων ρυθμίσεων, η εκτελεστική εξουσία προβεί στη λήψη προληπτικών μέτρων για πάταξη της αλόγιστης χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων, μέσω προγραμμάτων εκπαίδευσης των γεωργών και της παροχής εξειδικευμένης συμβουλευτικής βοήθειας από επαγγελματίες γεωπόνους προς τους γεωργούς στα καταστήματα όπου διατίθενται τα εν λόγω φυτοπροστατευτικά προϊόντα.

Ο εκπρόσωπος του ΚΥΣΥΦ συμφώνησε με τον σκοπό που επιδιώκεται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις και επισήμανε την ανάγκη οι παραβάσεις σοβαρής φύσεως,

όπως η παράνομη διακίνηση και διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων που προέρχονται από τις κατεχόμενες περιοχές, να διακρίνονται σαφώς από άλλες παραβάσεις του σχετικού νομοθετικού πλαισίου, ώστε η αρμόδια αρχή, προτού καθορίσει το ύψος του διοικητικού προστίμου που θα επιβάλει στον παραβάτη, να λαμβάνει υπόψη τη σοβαρότητα της παράβασης.

Σχολιάζοντας τους πιο πάνω προβληματισμούς και θέσεις των εμπλεκόμενων φορέων, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας και του Συμβουλίου Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων και Βιοκτόνων, μεταξύ άλλων, ανέφεραν τα ακόλουθα:

1. Οι διοικητικές ποινές και κυρώσεις που δύναται το Συμβούλιο Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων και Βιοκτόνων να επιβάλει κατηγοριοποιούνται για σκοπούς διαφάνειας και ομοιομορφίας σε σχετικό κατάλογο, ο οποίος καταρτίζεται με απόφαση του συμβουλίου. Ειδικότερα, στον εν λόγω κατάλογο οι προβλεπόμενες στον νόμο ποινές και κυρώσεις κατηγοριοποιούνται ανάλογα με τη φύση, τη βαρύτητα και τη διάρκεια της κάθε παράβασης. Συναφώς, η παράνομη διακίνηση και διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων από τις κατεχόμενες περιοχές κατηγοριοποιείται ως σοβαρής μορφής παράβαση, για την οποία το συμβούλιο ανέκαθεν επιβάλλει τη μέγιστη δυνατή διοικητική ποινή.
2. Το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος εφαρμόζει Εθνικό Σχέδιο Δράσης, το οποίο καταρτίζεται δυνάμει του περί Ορθολογικής Χρήσης Γεωργικών Φαρμάκων Νόμου και στο οποίο καταγράφεται λεπτομερώς σειρά μέτρων τα οποία λαμβάνονται αναφορικά με τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και στα οποία, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται σχετικά προγράμματα εκπαίδευσης και ενημέρωσης των γεωργών, καθώς και η υποχρέωση των διανομέων φυτοπροστατευτικών προϊόντων να διαθέτουν προσωπικό επαρκώς καταρτισμένο για την παροχή εξειδικευμένης συμβουλευτικής βοήθειας προς τους

ενδιαφερόμενους γεωργούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, υπό το φως των πιο πάνω, κάλεσε το Τμήμα Γεωργίας να διαβουλευτεί περαιτέρω με τους εμπλεκόμενους φορείς και ειδικότερα με τις αγροτικές οργανώσεις αναφορικά με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις και ακολούθως να ενημερώσει την επιτροπή για την κατάληξη της διαβούλευσης. Στη βάση των πιο πάνω, το Τμήμα Γεωργίας, σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, το οποίο έτυχε περαιτέρω μελέτης από την επιτροπή.

Ειδικότερα, στο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου περιλαμβάνεται πρόνοια σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που η διαπιστωθείσα παράβαση αφορά διακίνηση και διάθεση μη εγκεκριμένου φυτοπροστατευτικού προϊόντος, η αρμόδια αρχή θα έχει την εξουσία να επιβάλει στο επηρεαζόμενο πρόσωπο διοικητικό πρόστιμο μέχρι τριάντα χιλιάδες ευρώ, ενώ για τις υπόλοιπες παραβάσεις το ύψος του διοικητικού προστίμου θα ανέρχεται μέχρι τις δέκα χιλιάδες ευρώ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

12 Απριλίου 2021

Αρ. Φακ.: 23.01.061.181-2020

ΧΚ/ΘΗ